

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ ADANA ŞUBESİ
ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU

ADANA İLİ
ÇOCUK HAK İHLALLERİ RAPORU
(SON 7 AYLIK)

[20.11.2018- 20.06.2019]

01.07.2019

DEĞERLENDİRME

Çocuk hakları, dünya üzerindeki tüm çocukların doğuştan sahip olduğu eğitim, sağlık, yaşama, barınma, korunma hakkı; fiziksel, psikolojik veya cinsel sömürüye karşı evrensel korunma haklarıdır. Çocuğun hak sahibi, eşit, mutlu, özgür ve onurlu birer birey olarak, barış içinde, iyi bir yaşam sürmesi her çocuğun yararınadır. Çünkü çocukların sevgiye, şefkate ve korunmaya herkesten daha çok ihtiyaçları vardır. Bu nedenle çocukların başta yaşam hakkını savunmak ve çocuklara yönelik her türlü hak ihlalleri ile mücadele etmek en temel insani ve vicdani sorumluluktur. Ne yazık ki çocuklara yönelik hak ihlallerinin ardı arkası kesilmiyor. Türkiye'nin birçok kentinde olduğu gibi Adana ilinde de çocuklara yönelik kötü muamele, işkence, şiddet, taciz, cinsel istismar, kaçıırılma, tecavüz, ölüm, çocuk işçiliği, gözetim, tutuklama, anadil eğitiminin yoksunluğu ve genel olarak eğitim sistemindeki yetersizlikler göze çarpan önemli hak ihlalleri arasında yer almaktadır.

Türkiye'de çocuğa yönelik cinsel istismar ve işkence olaylarında dünya ülkeleri arasında üçüncü sırada yer aldığı bir dönemde, çocuk hak ihlalleri verileri ne yazık ki adliye koridorlarında ve basına yansıyan vakalarla değerlendirilirken, yaşamın diğer alanlarında ulusal ve uluslararası mevzuatta çocuklara tanınan haklar sadece kâğıt üzerinde kalmaya devam ederek birçok hak ihlali, istismar ve şiddet olayının üstü örtülmektedir. TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu: Türkiye'de çocuk istismarıyla ilgili dava sayısının son 10 yılda yaklaşık 3 kat artarak, yılda ortalama 8 bin çocuğun istismara uğradığını belgelerle raporlarken çocuklarla ilgili riskleri önceden tespit edecek ve oluşabilecek hak ihlallerini önleyecek mekanizmalar ve politikalar henüz oluşturulamamıştır.

Son yıllarda Suriye iç savaşı nedeniyle oluşan göçler, toplumsal alanda yaşanan siyasi, ekonomik krizler, antidemokratik uygulamalar, Kürt Sorunun çözümsüzlüğü nedeniyle yaşanan çatışmalı süreçler ve toplumsal barışın tesis edilememesi, hayata geçmeyen yasalar, adaletsizlikler, ezberci, asimilasyoncu ve her gün değişen eğitim sistemi, hak ihlallerini daha fazla arttırmıştır. Zaman zaman basın ve görsel-sosyal medya haberlerinden de anlaşılacağı üzere çocuklara yaşatılanlar artık birer hak ihlalinin ötesinde vahşet boyutlarına ulaşmış travmatik olaylar insan tahammül ve sabır sınırlarını daha da zorlamaktadır.

Bizler insan hakları savunucuları olarak yürütmüş olduğumuz insan hakları mücadelesinde en önemli ögesi durumunda olan çocuklara karşı gerçekleşen her türlü hak ihlallerini takip etmeye devam edeceğiz. Çocuklara işkence edilmediği, cezaevlerine kapatılmadığı, katledilmediği, anadillerinde özgürce konuştuğu, ayrımcılığa uğramadığı, taciz edilmediği, tecavüz edilmediği, çalışmak zorunda kalmadıkları, şiddete, istismara maruz bırakılmadıkları ve evliliklere zorlanmadıkları bir dünyada yaşamaya hakları vardır.

**İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
ADANA ŞUBESİ
ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU**

İSTATİSTİKİ VERİLER

	Erkek Çocuk	Kız Çocuk
Çocuğun cinsel istismarı	136	361
Aile içi şiddet- kötü muamele	65	125
Adli olaylarda ölüm	6	3
Yangında Ölüm		1
İntihar	2	1
İntihara teşebbüs	26	69
Suda Boğulma	4	
Toplumsal olaylarda gözaltı	27	
Çocuğun Alıkonulması	15	82
Tecavüz		2

TOPLAM : 925 KİŞİ

Not: Tespit ettiğimiz veriler kesin veri niteliğinde olmayıp komisyonumuzca tespit edilen verilerdir. Raporda belirtilen veriler özel ve kamu kuruluşları basın taraması ve derneğimize yapılan başvurular neticesinde derlenip rapor haline getirilmiştir. Raporda belirtilen veriler Adana il merkezinde yaşanan hak ihlalleri ile ilgili veriler olup Adana'ya bağlı ilçe verileri bulunmamaktadır.

ÇOCUK HAK İHLALLERİNE İLİŞKİN (7 AYLIK) OLAYLAR

Topunu almak isterken 7 yaşındaki çocuk canından oldu (20.11.2018 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'da 7 yaşındaki Suriyeli Omer Naami adlı çocuk evinin bahçesine yakın yerde bulunan 3 metrelik kanalizasyon çukuruna düştü. Düşen çocuğu gören vatandaşlar yetkililere haber verdi. İhbar üzerine olay yerine sağlık, itfaiye ve polis ekipleri geldi. İtfaiye ekipleri tarafından çıkarılan çocuk Omer Naami, sağlık ekiplerine teslim edildi. Hastaneye kaldırılan Omer Naami, tüm çabalara rağmen yaşamını yitirdi.

8 aylık bebeği terk edip kaçtılar (29.11.2018 www.haberler.com) Adana'nın Seyhan ilçesi, Dumlupınar Mahallesi'nde meydana gelen olayda, Mahalle sakinleri sokakta ağlayan bir bebek sesi duydu. Bir otomobilin arkasında evin duvarının dibine oturur halde bırakılmış 8 aylık bir bebek gördü. Vatandaşlar olayı polise sağlık görevlilerine haber verdi. Sağlık ekipleri 8 aylık erkek bebeği Adana Şehir Hastanesine götürüldükten sonra Sevgi Evlerine götürüldü.

12 yaşındaki kız çocuğuna cinsel taciz (29.11.2018 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Yüreğir ilçesinde da evlerinin önünde arkadaşlarını bekleyen 12 yaşındaki kız çocuğuna cinsel tacizde bulunduğu iddiasıyla mahalleli tarafından linç edilmek istenirken polislerin kurtardığı Y.Ö. 2 yıl 3 ay hapis cezasına mahkûm edildi. Çocuğu karşı cinsel taciz suçuyla yargılanan Y.Ö. savunmasında suçlamayı kabul etmezken olay günü havanın sıcak olduğunu ve terlediğini iddia eden Y.Ö., "Bacağım kaşınmıştı, kaşıldım" dedi.

14 yaşındaki kız çocuğu evlendirilmekten korkup evden kaçtı (29.11.2018 CNNTÜRK) Olay Adana'nın Seyhan ilçesi, Şakirpaşa Mahallesi'nde meydana geldi. Okula gönderilmeyen 14 yaşındaki N.D. adlı kız çocuğu bir süre önce inşaat işlerinde çalışan S.A. (26) ile nişanlandırılmış ardından 16 Kasım günü de evden çıktıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamamıştı. Kızının hayatından endişe edildiği haberlerinin medyada çıkmasının ardından N.D. evine geri döndü. Kız çocuğu eve gelmediği sürede bir kız arkadaşının yanında kaldığını belirterek, "nişanım benimle evlenmek istedi, ancak ben erken olduğunu söyleyip evlenmek istemedim. 18 yaşından önce olmaz dedim. Nişanım ise bunda ısrar edince erken yaşta evlenmekten korkup evlenmemek için evden kaçtığını belirtti.

14 yaşındaki katil zanlısına dava (04.12.2018 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Yüreğir ilçesinin Haydaroğlu Mahallesi'nde kendisine cinsel istismarda bulunduğunu iddia ettiği kişiyi tüfekle öldürdüğü öne sürülen 14 yaşındaki M.F.K. hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılması istemiyle dava açıldı. 21 Eylül'de Ali Genç'i (41) pompalı tüfekle öldürdüğü iddia edilen M.F.K., hakkındaki soruşturma da tamamlandı. Cumhuriyet Savcısı, olaydan sonra tutuklanan M.F.K. ile ilgili 'Tasarlayarak kasten öldürme' suçundan iddianame hazırladı. Adana 4.Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilen iddianame yapılan inceleme sonucunda kabul edildi. Savcı, çocuk sanığın ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm edilmesini isterken, verilecek kararda haksız tahrik ve yaş indirimlerinin uygulanmasını da talep etti.

17 yaşındaki çocuğun bıçakladığı yaşıtı hayatını kaybetti (11.12.2018 Star Gazetesi) Adana'nın Seyhan ilçesi Yenibaraj Mahallesi'nde 17 yaşındaki Umut Geyik isimli çocuk yine aynı yaştaki Ö.A. isimli başka bir çocuk tarafından bıçaklandı. Umut Geyik ambulans ile Seyhan Devlet Hastanesine kaldırıldı. Durumu ağır olan Geyik ameliyat edilip yoğun bakıma alındı. 4 ay boyunca yaşam mücadelesi veren Geyik dün akşam saatlerinde hayatını kaybetti. Geyik'in cenazesi otopsi için adli tıp kurumu morguna kaldırıldı. Polis ise olaydan sonra kaçan ve izini kaybettiren çocuk zanlıyı bulmak için çalışma başlattı.

14 yaşındaki kız çocuğu 8.5 aylık hamile (18.12.2018 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Seyhan ilçesine bağlı Döşeme Mahallesi'nde 14 yaşındaki Afre Mehli ve 21 yaşındaki Fedi Hacıyusuf 1 yıl öne evlenip Suriye'deki iç savaştan kaçarak, bir süre önce Halep'ten Adana'ya geldi. 14 yaşında Afre Mehli bu evlilikten hamile kaldı. Mehli, rahatsızlanınca Adana Doğum Hastanesi'ne gitti ve 8.5 aylık hamile olduğu öğrenen Afre Mehli'nin ise anne ve babasının kendisini evlendirdiğini, Suriye'de herkesin küçük yaşta evlendiğini söylediği ileri sürdü. Fedi Hacıyusuf ve ailesi hakkında adli işlem başlatıldı.

Eşini, 6 yaşındaki oğlunun yanında öldürdü (02.01.2019 Sözcü Gazetesi) Adana'nın Yüreğir ilçesi Serinevler Mahallesi'nde Hasan Çopur'un 19 yıllık eşini uyurken 6 yaşındaki oğlunun gözleri önünde, hemen yanında çekiç ve bıçakla öldürdü. 'Canavarca hisle veya eziyet çektirerek öldürme' suçundan tutuklanan Harun Çopur ile ilgili soruşturma başlatıldı.

17 yaşındaki kız çocuğu kayıp (07.01.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Seyhan ilçesi, Gürselpaşa Mahallesi'nde Meslek lisesi 2. sınıf öğrencisi olduğu öğrenilen 17 yaşındaki G.H. evden çıkıp okula gitti, daha sonra genç kızdan haber alınamadı. 40 yaşındaki anne Gülay, kayıp kızlarını geçen yıl 14 yaşındaki kuzeniyle nişanladığı söyleyerek, emniyete giderek kızları için kayıp başvurusunda bulundu.

Karısını 13 yaşındaki çocuğunun yanında öldürdü (21.01.2019 Beyazgazete.com) Adana'nın Seyhan ilçesi Küçükdikili Koza 30 yıldır 55 yaşındaki Yusuf Aziz Avcı, 50 yaşındaki Leyla Avcı'yı kendisini aldattığını hayal ederek sürekli dövmeye başladı. Öfkeli koca tartışmanın kavgaya dönüşmesiyle bıçağı alarak banyoya kaçan kadını burada boğazından ve kalbinden bıçaklayarak öldürdü. Olaya tanıklık eden 13 yaşındaki küçük çocuk korkup ikinci kata saklandı. Polis ekipleri olay yerine gelip, inceleme başlattı. Kadının cenazesi ise otopsi için adli tıp kurumu morguna kaldırıldı.

Üzerine televizyon düşen 3 yaşındaki Suriyeli çocuk öldü (24.01.2019 Milliyet Gazetesi)

Adana'nın Seyhan ilçesinde üzerine televizyon düşen 5 yaşındaki Suriyeli çocuk, hayatını kaybetti. Mithatpaşa Mahallesi'nde Vela El Hamra Bekri ile Muhammed El Bekri çiftinin çocukları Gays El Bekri'nin (5) üzerine evlerinin salonunda oynadığı sırada televizyon üzerine düştü. Bu sırada mutfakta bulunan anne Bekri, ses üzerine odaya gelerek, durumu fark etti. Mahalle sakinlerinin haber vermesi üzerine olay yerine gelen 112 Acil Servis ekipleri, yaralı çocuğu kentteki özel bir hastaneye kaldırdı. Hastanede yapılan müdahaleye rağmen Suriyeli çocuk kurtarılamadı.

3 yaşındaki Suriyeli çocuk annesinin kucağında can verdi (05.02.2019-HaberTürk) Adana'nın Seyhan ilçesi, Pınar Mahallesi'nde yaşandı. Suriye'deki iç savaştan kaçan Emine Albarı eşi ile birlikte Türkiye'de yaşamaya başladı. Albarı'nın 3 yaşında olduğu öğrenilen kızı Fatma El Sahra bir süre önce rahatsızlandı. Küçük kız hastanede yattıktan sonra taburcu edildi. Daha sonra anne kızını hastaneye kontrole götürdükten sonra dolmuş ile evine gitmek üzere yola çıktı. Anne çocuğunun hareketsiz olduğunu fark edip paniğe kapıldı, olayı sağlık ekiplerine bildirdi. Olay yerine gelen ekipler çocuğu ambulansa alarak müdahale etti ancak çocuğun hayatını kaybettiği belirlendi. Polis olayla ilgili soruşturma

başlattı. Hastaneye götürülen çocuk daha sonra otopsi için adli tıp kurumu morguna kaldırıldı.

17 yaşında kız çocuğu intihar etti (17.02.2019 Milliyet Gazetesi) Adana'nın Seyhan ilçesinde 17 yaşında olduğu öğrenilen Züleyha Kölge isimli kız çocuğu okuldan çıkıp Taş Köprü'ye geldi. Genç kız henüz bilinmeyen bir nedenden dolayı intihar ederek yaşamına son verdi. İhbar üzerine olay yerine gelen dalgıç polisler, yaptığı arama sonucu Züleyha'nın cansız bedenine intihar ettiği Taş Köprü'nün yaklaşık 100 metre ilerisinde ulaşıldı. Olay yerine gelen Züleyha'nın yakınları sinir krizleri geçirdi.

İlkokul öğretmeninden Erkek öğrencilere cinsel istismar (11.02.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Sarıçam ilçesinde bulunan bir okulda, daha önce hakkında cinsel istismar suçlaması olan ancak kanıtlanamadığı için serbest kalıp aynı okulda görev yapmaya devam eden Türkçe öğretmeni A.T.'nin bu kez de erkek öğrencilere cinsel istismarda bulunduğu ileri sürüldü. Polis ekipleri bunun üzerine harekete geçerek öğrencileri ifadelerine başvurdu. İfadesi alınan erkek öğrencilerin öğretmenin cinsel istismarına maruz kaldığını öne sürdüğü öğrenildi. Bu ifadeler doğrultusunda öğretmen gözaltına alındı. Öğretmen A.T. suçlamaları kabul etmedi ama Nöbetçi Sulh Ceza Hakimliği tarafından tutuklandı.

16 yaşındaki çocuk bıçaklanarak öldürüldü (25.02.2019 HaberTürk) Adana'da 16 yaşındaki genç tartıştığı kişiler tarafından defalarca bıçaklanarak öldürüldü. Olay, Sarıçam İlçesi Kozan Caddesi'nde meydana geldi. Edinilen bilgiye göre, Y.G (16), C.S ve N.G ile tartışmaya başladı. Tartışma kısa sürede alevlenerek bıçaklı kavgaya dönüştü. C.S ve N.G, Y.G'yi vücudunun çeşitli yerlerinden bıçaklayarak ağır yaraladı. Çevredeki vatandaşlar durumu sağlık ve polis ekiplerine bildirdi. Olay yerine gelen sağlık ekipleri Y.G'yi Adana Şehir Hastanesine kaldırdı. Y.G hastanede yapılan müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Y.G'nin cesedi otopsi yapılmak üzere Adana Adli Tıp Kurumu morguna kaldırıldı.

17 yaşındaki Lise öğrencisi intihar etti (05.03.2019 HaberTürk) Adana'nın Seyhan ilçesi Mithatpaşa Mahallesi'nde yaşandı. Lise öğrencisi olduğu öğrenilen 17 yaşındaki E.E. okuldan çıkıp evine geldi. Evin tek çocuğu olan E.E.'nin ailesiyle problem yaşadığı iddia edildi. E.E. eve geldikten bir süre sonra 6. kattaki evlerinin penceresine çıkarak kendini boşluğa bıraktı. Beton zemine çakılan çocuk ağır yaralandı. Çevrede olayı gören vatandaşların haber vermesi üzerine olay yerine gelen sağlık ekipleri E.E.'ye ilk müdahaleyi yapıp hastaneye kaldırdı. E.E. hastanede yapılan tüm müdahalelere rağmen çocuk kurtarılamadı. Çocuğun cenazesi otopsi için adli tıp kurumu morguna kaldırıldı.

Hastane Acil Servisinde 17 yaşındaki liseli kızdan neşterli dehşet (07.03.2019 CNNTürk) Adana'nın Yüreğir ilçesinde sağlık meslek lisesi öğrencisi Ç.A. (17) ile Ü.N.Ü.(19) bir süre önce Instagram üzerinden canlı yayın yaparken birbirlerinin canlı yayınına sabote etme yüzünden sosyal medya üzerinden tartışıp kavgaya çıktı. Kız öğrencilerin tartışması kavgaya dönüşünce Ü.N.Ü., Ç.A.'ya tokat attı. Bunun üzerine Ç.A. yanında bulunan neşteri çıkartarak Ü.N.Ü.'nün yüzünü, elini ve vücudunun değişik yerlerini kesti. Daha sonra da olay yerinden kaçtı. Ü.N.Ü.'ye ise acil serviste müdahale edildi. Yaralanan Ü.N.Ü. daha sonra da Adana Şehir Hastanesine sevk edildi. Ç.A. ise polis merkezi ekipleri tarafından gözaltına alındı. Kız öğrencinin yaşı küçük olduğu için çocuk şube müdürlüğüne teslim edildi. Burada ifadesi alınan kız çocuğu daha sonra adliyeye sevk edildi.

16 yaşındaki çocuğu boks makinesi yerine koyup dövdü, arkadaşı videoya çekti (11.03.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Çukurova İlçesi Toros Mahallesinde gece spordan çıkıp evine giden Musa Anıl Bozer'in (16) önu, Hayal Park'ta kısa süre sevgili

olduğu Ş.E.'nin yeni sevgilisi K.T. tarafından kesildi. K.T. Bozer'i darp etmeye başladı. Bu sırada K.T.'nin yanında bulunan arkadaşına da video çekti. Bozer'in darp sonucu gözlüğü kırıldı ve sol gözü şişti. Yüzünde de kızarıklıklar oluşan Bozer, K.T.'den saatlerce dayak yedi. Bozer yere düşünce burada da dövme devam ediyor. Daha sonra da K.T. ve arkadaşı olay yerinden ayrılırken, Bozer polise giderek şikayetçi oldu. Bozer çocuk şube müdürlüğünde alınan ifadesinde şikayetçi olduğunu belirtti.

6 yaşındaki çocuğunu kurtarmak için kanala atlayan baba suda boğuldu (24.03.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Yüreğir ilçesi Levent Mahallesi Sümbül Caddesi üzerindeki sulama kanalında meydana gelen olayda, lahana toplamak için oğlu Musa Tabar (6) ile kanal kenarındaki tarlaya gelen Ahmet Tabar, elektrikli bisikletin direksiyon hakimiyetini kaybetti. Elektrikli bisikletten fırlayarak kanala düşen oğlunu kurtarmak için kanala atlayan Ahmet Tabar, oğlunu sudan çıkarttı ancak kendisi akıntıya kapılarak sürüklenmeye başladı. Çevredeki vatandaşların ihbarıyla olay yerine gelen 112 acil ekipleri Musa Tabar'ın ilk müdahalesini yaparak hastaneye kaldırdı. Musa'nın hayati tehlikesinin olmadığı öğrenilirken, baba Ahmet Tabar'ın cansız bedenine yaklaşık 3 kilometre uzaklıktaki elektrik üretim tesisinin kapaklarında ulaşıldı. Ahmet Tabar'ın cesedi hastane morguna kaldırıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

15 aylık kızını döverek öldürdü (17.04.2019 HABERTÜRK) Adana'da, nikahsız yaşadığı İlhami K.'nin kendisiyle ilgilenmediği gerekçesiyle 15 aylık kızını darbederek öldürdüğü iddia edilen kadın hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istemiyle dava açıldı. Seyhan ilçesi Fatih Mahallesi'nde, 18 Kasım 2018'de nikahsız yaşadığı İlhami K.'nin (48) kendisine ilgi göstermediği gerekçesiyle bebeği Emine'yi darbedip öldürdüğü ileri sürülen Aysel Y. (26) ile ilgili yürütülen soruşturma tamamlandı. Aile İçi Şiddet Suçları Soruşturma Bürosu Cumhuriyet Savcısı, olaydan sonra tutuklanan Aysel Y. hakkında "Altsoydan akrabayı kasten öldürmek, çocuğu kasten öldürmek" suçlarından ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istemiyle iddianame hazırladı.

Doğmamış 8 aylık bebeğin şüpheli ölümü (26.04.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Seyhan ilçesi Barbaros Mahallesi'nde Hikmiye A. sinir krizi geçirdi. Abdulkadir Ç. eşini kendine getirmek için tokat attı ancak genç kadın kendine gelmeyince eşini Adana Şehir Hastanesine getirdi. Doktor, genç kadının yüzünde ve kulak arkasında morluklar tespit edince polise haber verdi. Genç kadın 8 aylık hamile olduğu için kadın doğum uzmanına götürüldü. Bir süre sonra genç kadın 8 aylık bebeğini kaybetti. Bunun üzerine koca doğmamış bebeğin ölümüne neden olduğu ileri sürülerek gözaltına alındı. Adana Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğüne bağlı Cinayet Büro Amirliği ekipleri konuyla ilgili soruşturma başlattı. Bebeğin neden öldüğü otopsinin ardından ortaya çıkacak.

Sulama kanalında baygın halde 11 yaşında çocuk bulundu (06.05.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Yüreğir ilçesi Camili Mahallesi yakınlarında Devlet Su İşleri'nin (DSİ) sulama kanalında Seyhan Sol Sahil Sulama Birliği'nin yaptığı bakım onarım çalışmaları sırasında sonrası, Seyhan Sol Sahil Sulama Birliği'nde tekniker olarak görev yapan Güven Gökesmer, sulama kanalı güzergahında yapılan çalışmaları denetlerken, suda 11-12 yaşlarında bir çocuğun hareketsiz şekilde yattığını fark etti. Gökesmer sulama kanalına atlayarak, çocuğu sudan çıkardı. Küçük çocuğun isminin H.R. olduğu ve çobanlık yaptığı öğrenildi. H.R. 112 Acil ekipleri tarafından ilk müdahalesinin ardından en yakın sağlık kurumuna götürüldü. Sulama kanalına nasıl düştüğü henüz bilinmeyen H.R.'nin hayati tehlikeyi atlattığı öğrenildi.

Anne iki çocuğunu kurtardı 5 yaşındaki çocuğu alevlere teslim oldu (07.05.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'da Ahmet Meme isimli bir kişiye ait olduğu öğrenilen iki katlı evde yangın meydana geldi. Evde duman olduğunu gören Duygu Meme iddiaya göre 7 aylık bebeği Eylül'ü ve 7 yaşındaki kızı Emine'yi alarak kendini dışarı attı. Elektrik

kontağından çıktığı düşünülen yangın ahşap olan evi bir anda sardı. Yangın esnasında evin ikinci katındaki odada uyuyan evin ikinci katında 5 yaşındaki Bilal Meme'nin cesedine ulaşıldı. Yangın sonrası ise ahşap ev tamamen yıkıldı.

Üzerine televizyon düşen 2 yaşındaki çocuk hayatını kaybetti (15.05.2019 Hürriyet Gazetesi) Adana'nın Seyhan ilçesine bağlı Yenibey Mahallesinde meydana geldi. 6 yıl önce Suriye'deki iç savaştan kaçan Fatma Hamide (25) kocası Vail Idilbi (39) ile Halep'ten Adana'ya geldi. Bir kız bir erkek çocuğu olan çiftin Adana'da 2017 yılında Muhammed Idilbi ismini verdikleri bir erkek çocukları daha oldu. Muhammed Idilbi, evdeki televizyon masasının çekmecesiyle oynamaya başladı. Bu sırada masanın üzerindeki televizyon çocuğun üzerine düştü. Televizyonun altında kanlar içindeki çocuğunu gören annesi feryat etti. Hemen eve koşan komşuları ambulansa haber verdi. Olay yerine gelen ambulans ile özel bir hastaneye kaldırılan 2 yaşındaki çocuk hayatını kaybetti. Muhammed Idilbi'nin cenazesi ailesi tarafından Küçükoba Mezarlığında toprağa verildi.

Kaybolduktan 3 gün sonra ölü olarak bulunan 13 yaşındaki çocuğun cesedi otopsinin ardından ailesine teslim edildi. (26.05.2019 Haberler.com) Adana'nın Seyhan ilçesine bağlı Aydınlar Mahallesi'nde dedesinin yanında kalan 13 yaşındaki Cengizhan Kaş 23 Mayıs 2019 perşembe günü kaybolmuş, yapılan aramalar sonucunda tren raylarının kenarında ölü olarak bulunmuştu. Kaş'ın cenazesi otopsi için adli tıp kurumu morguna kaldırıldı. Otopsinin ardından Kaş'ın cenazesini yakınları aldı. Yapılan ön otopsi raporunda: açık ve parçalı kafa, yüz kemik ve sağ uyluk kırığı, beyin parankim harabiyeti saptanan kişiden tetkik için örnek alındı. Cengizhan Kaş'ın cenazesi daha sonra Karaisalı'da defnedildi.

16 yaşında çocuk çalışmak için geldiği Adana'da boğularak hayatını kaybetti (27.05.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Yüreğir ilçesine bağlı Gökçeli Mahallesi'nde babasının bir süre önce öldüğü ve annesinin de başka bir erkekle evlenip kardeşiyle birlikte kendini terk ettiği öğrenilen 16 yaşındaki İsa Boğa, kendi ihtiyaçlarını giderebilmek ve kardeşine bakabilmek için Şanlıurfa'dan Adana'ya çalışmaya geldi. Tarlada hava sıcak olduğu için çalışmaya kısa ara verip serinlemek için sulama kanalına giren Boğa bir süre sonra boğulma tehlikesi atlattı. Arkadaşları da yüzme bilmediği için kanala giremeyince 16 yaşındaki çocuk sürüklenmeye devam etti. Bir süre sonra yoldan geçen vatandaşlar kanala girip Boğa'yı çıkardı ancak çocuğun hayatını kaybettiği belirlendi. Boğa'nın cenazesi otopsi için adli tıp kurumu morguna kaldırıldı.

Hamile kadını döverek 8 aylık bebeğini öldürdü (27.05.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Seyhan ilçesi Barbaros Mahallesi'nde Hikmiye A. ve birlikte yaşadığı Abdulkadir Ç. çifti arasında tartışma yaşandı. Tartışma kısa sürede kavgaya dönüşünce Abdulkadir Ç., 8 aylık hamile Hikmiye A.'yı darp etmeye başladı. Genç kadının yere yığılması üzerine paniğe kapılan Abdulkadir Ç., Hikmiye A.'yı otomobiliyle Adana Şehir Hastanesi'ne götürdü. Talihsiz kadın hastanede hemen ameliyata alındı. Yapılan tüm müdahalelere rağmen 8 aylık bebek kurtarılamadı.

12 yaşındaki Üzeyir'in cansız bedeni, hidroelektrik santrali kapaklarında bulundu (29.05.2019 Haberler.com) Adana'nın Yüreğir ilçesi Levent Mahallesi'nde evden ayrılan ancak geri dönmeyen 12 yaşındaki Üzeyir Tamer'in yakınları, polise giderek kayıp başvurusunda bulundu. Üzeyir'in cansız bedeni sabah saatlerinde görevliler tarafından Yüreğir ilçesine bağlı Ali Hocalı Mahallesi'ndeki sulama kanalı üzerine kurulu Yüreğir Hidroelektrik Santrali kapaklarında bulundu. Üzeyir Tamer'in cenazesi otopsi için Adana Adli Tıp Kurumu morguna gönderildi.

17 yaşındaki çocuk annesini darp eden babasını bıçakla öldürdü (31.05.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Seyhan ilçesi, Aydınlar Mahallesi'nde 39 yaşındaki

baba İbrahim Ö. alkol alıp eşiyle kavga etmeye başladı. Sinirlenen koca daha sonra eşini darp etmeye başladı. 17 yaşındaki O.Ö. annesinin darp edildiğini görünce araya girdi babasıyla tartışmaya başladı. Tartışma büyüyünce O.Ö. mutfaktan aldığı bıçakla babasını bacağından bıçakladı ve evden kaçtı. Yaralı baba Seyhan Devlet Hastanesine kaldırdı. Baba İbrahim Ö. olaydan 3 gün sonra hayatını kaybetti.

16 yaşındaki Suriyeli çocuk serinlemek için girdiği su birikintisinde boğuldu (06.06.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana'nın Sarıçam ilçesi İstiklal Mahallesi'nde 5 çocuklu ailenin en büyük çocuğu 16 yaşındaki İzzettin Ahmed yerleştirildiği kamptan izin alarak gezmeye çıktı. Kardeşleriyle birlikte İstiklal Mahallesi'ne giden kardeşler burada serinlemek için su birikintisine girdi. Yüzme bilmediği öğrenilen İzzettin Ahmed boğulma tehlikesi yaşadı. Olay yerine gelen vatandaşlar su birikintisine girip Ahmed'i çıkarmak için uğraştı. Ancak Ahmed'in hayatını kaybettiği öğrenildi cenazesi otopsi için Adli Tıp Kurumu morguna kaldırıldı.

Kız çocuğuna cinsel istismara linç girişimi (10.06.2019 HaberTürk) Adana'da bir kız çocuğuna cinsel istismarda bulunduğu ileri sürülen şahsa linç girişimini polis önledi. Adana'nın Seyhan ilçesi, 2000 Evler Mahallesi'nde Yusuf T. (32) isimli bir şahıs kız çocuğuna cinsel istismarda bulundu. Kız çocuğunun bağırmasıyla mahalleli toplanıp şahsı yakaladı. Bazı vatandaşlar da polise haber verdi. Kızgın kalabalık polis gelinceye kadar şahsı darp etmeye başladı. Vatandaş şahsı linç etmek isterken olay yerine gelen polis linç edilmek istenen kişiyi vatandaşların elinden aldı. Vatandaşların tekme ve tokatlarla darp ettiği zanlı, gözaltına alınarak polis merkezine götürüldü. Nöbetçi sulh ceza hakimliği tarafından tutuklanan zanlının aralarında cinsel istismar, yaralama, tehdit, hakaret gibi 26 suç kaydının bulunduğu öğrenildi.

7 Çocuk Gözaltına alındı (18.06.2019 Adana Günaydın Gazetesi) Adana Cumhuriyet Başsavcılığının Terör Suçları Soruşturma Bürosunca yürütülen soruşturma kapsamında, düzenlenen operasyonlarda HDP Gençlik yapılanmasının içinde yer aldıkları iddia edilen 7'si 18 yaşından küçük çocuk olmak üzere 35 kişi hakkında gözaltı kararı verildi.

Polis adliyede 7 Çocuğu darp etti (20.06 2019 Evrensel Gazetesi) 17 Haziran günü örgüt propagandası iddiası ile gözaltına alınan çoğu HDP Gençlik Meclisi üyesi 7'si çocuk 35 kişi, gözaltı sürelerinin uzatılması için getirildikleri Adana Adliyesinde ters kelepçe uygulamasını kabul etmedikleri için darp edildiler. Olaya tanık olan İHD üyesi Avukatlarından Özgür Yakut da suç işlediklerini belirterek polisleri uyarmasının ardından yaka paça gözaltına alınarak adliyedeki polis odasında tutuldu. Darbedilen 35 çocuk ve genç hakkında 4 gün ek gözaltı süresi verildi. Adana Barosu Yönetim Kurulu'nun adliyeye gelip müdahale etmesi ile serbest kalan Avukat Özgür Yakut, 18 yaşından küçük bir çocuğun adliye koridorunda yere yatırılıp kafasına tekme atıldığını kaydederek başsavcı ile görüşüp suç duyurusunda bulduklarını söyledi.

Çocuk Gelini, Kocasını İki Çocuğuyla Birlikte Sokağa Attı (20.06 2019 Hatay İnternet TV) Adana'nın Yüreğir ilçesine bağlı Serinevler Mahallesi'nde 17 yaşında evlenen bir kadın bir gözü mor, kulak zarı patlamış halde kocası tarafından iki çocuğuyla sokağa atıldı. Gülşah Arap (23) 6 yıl önce 17 yaşındayken işsiz D.A. ile evlendi. Bu evlilikten çiftin Süleyman ve Elif isimli iki çocukları dünyaya geldi. Gülşah Arap eşi işsiz olduğu için tarlalarda çalışarak evin geçimini sağlamaya başladı. Ancak koca, kadının çalıştığı bütün parayı elinden alıp rastgele harcayınca aralarında sorun yaşandı. Kadın çalıştığı parayı vermemeye başlayınca da koca kadını çocuklarıyla birlikte evden kovdu. Yaşanan tartışmalar sonucu kocanın karısına şiddet uygulayarak Kadını darp edilip iki çocuğuyla birlikte sokağa attı. Aile sağlığı merkezinde yapılan kontrolde kadının gözünün morardığı ve kulak zarının patladığı belirlendi. Bu duruma kayıtsız kalamayan aile sağlığı merkezindeki

kadınlar 183'ü arayarak bir kadının kocası tarafından şiddete maruz kaldığını ve sokağa atıldığı ihbarında bulundu. Bunun üzerine olay yerine polis ekipleri sevk edildi.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Çocukların yaşam hakkını savunmak ve çocuklara yönelik hak ihlalleri ile mücadele etmek, en temel insani sorumluluktur. Birleşmiş Milletler tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesinde; nerede doğduklarına, kim olduklarına; cinsiyetlerine, dinlerine, etnik kökenlerine bakılmaksızın bütün çocukların haklarını tanımlayarak yaşama hakkı başta olmak üzere; eksiksiz biçimde gelişme hakkı, zararlı etkilerden, istismar ve sömürüden korunma hakkı; aile, kültür ve sosyal yaşama eksiksiz katılma hakkını içermektedir. Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne yön veren temel değerler ayırım gözetmeme, çocuğun yararının gözetilmesi, yaşama ve gelişme hakkıdır. Çocuk hakları, dünya üzerindeki bütün çocukların doğuştan sahip olduğu; eğitim, sağlık, yaşama, barınma; fiziksel, psikolojik veya cinsel sömürüye karşı korunma gibi hakları içermektedir. Bu sözleşme halen, 196 ülke tarafından onaylanmasıyla, taraf olan ülke sayısının en yüksek olduğu sözleşme özelliğini de korumaktadır. Türkiye'nin de tarafı olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre "çocuğun yüksek yararı, yaşama ve gelişme hakkı, katılım hakkı, ayırım gözetmeme, güvenli bir ortamda büyüme hakkı" şeklinde temel ilkeler üzerinden yükümlülükler belirlenmiştir. Ancak; Türkiye'nin bu yükümlülükleri yerine getirmediği yukarıda sadece Adana ilinde tespit ettiğimiz verilerde de belirgin olarak görülmektedir.

Çocukların yaşamında derin, ağır ve onarılması güç izler bırakan her türlü şiddet, kötü muamele, işkence, cinsel taciz, istismar, tecavüz, kaçırılma, gözaltılar, tutuklamalar yâda, yaşam hakkı ihlali ve diğer hak ihlalleri toplumun tüm kesimleri tarafından gündeme alınması, bir farkındalık yaratması, insan hakları açısından oldukça önemli ve olumlu bir durumdur. Ancak sorunun dile getiriliş şekli ve içeriğindeki öneriler ve sadece failerin cezalandırılmaları yaklaşımı ile ele alınması ciddi eksiklikler içermektedir. Çünkü bu yaklaşım psikolojik olarak gündemi rahatlatmasına karşın sorunları erteleyen ve ne yazık ki bir sonraki çocuk hak ihlallerine kadar olayın unutulmasına yol açmaktadır. Çocuklara karşı yapılan hak ihlallerinin son bulması için;

- Çocukların sağlıklı gelişimi için öncelikle çocuk birey olarak kabul edilmeli, asimilasyoncu eğitim süreçlerinden uzak, sosyal ve siyasal yaşamın karar alma süreçlerine katılımı sağlanmalıdır.
- Çocuklar için kolay ulaşılabilir, güvenilir, etkili ve hak temelli başvuru kurumları-mekanizmaları oluşturularak, çocuklarla ilgili riskleri önceden tespit edecek ve riskleri önleyecek mekanizmalar ve politikalar oluşturulmalıdır.
- Çocuğa karşı her türlü şiddetin suç olduğu yasalarda açıkça yer almalı, bu konuda bildirim yükümlülüğü bulunduğu tüm toplum tarafından benimsenmesi ve çocuğa karşı cinsel şiddet vakalarının hiçbir gerekçe ile cezasız kalmaması ve yargı mensuplarının çocuk istismarı konusunda belirgin bir algıya sahip olmaları sağlanmalıdır.
- Suç ve suça sürüklenen çocuklar ile ilgili önleyici ve koruyucu yaklaşıma sahip, ailelerinde içinde olduğu etkili, bir çocuk koruma sistemi kurulmalı ve bunun gözlenebilir bir izleme mekanizması olmalıdır.

- Çocuklarla ilgili riskleri önceden tespit edecek ve riskleri önleyecek mekanizmalar ve politikalar oluşturularak, suça karışmış çocukların sonuç odaklı ceza yerine sorunun kaynağının tespitinin yapılması ve suça karışmasını engelleyici adaletli yapısal kararlar alınmalıdır.
- Çocuğun yüksek yararının gözetilmesi, çocukların maruz kaldığı sosyo-ekonomik ayrımcılığın ve eşitsizliğin ortadan kaldırılması, dezavantajlı çocukların sosyo-ekonomik ihtiyaçları kamu tarafından sağlanmalıdır.

Bizler İnsan Hakları savunucuları olarak hayatın tüm alanlarında çocukların maruz kaldığı her türlü hak ihlalleri, sömürü ve şiddete karşı başta kamu otoriteleri olmak üzere herkesi duyarlı olmaya davet ediyoruz. Çocuklara yönelik hak ihlallerinin son bulması için bir an önce yetkili kurum ve kuruluşlarının çözüm odaklı projeler geliştirmelerini ve artık somut adımlar atmaya davet ediyoruz.

Unutmayalım çocuk haklarıyla çocuktur. Çocuk susar ama bizler susmayalım!

01.07.2019

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
ADANA ŞUBESİ
ÇOCUK HAKLARI KOMİSYONU